

DIDZA' BSÖLË'Ë PABLO YÖDZ ÉFESO

*Pablo rugapë' Dios bunách queë' Cristo nacu'ë
Éfeso*

¹ Neda', Pablo, naca' gbaz nasölë'ë Jesucristo le gu'ncznë' Dios gaca' cni. Rugapa' Dios lbi'ili', náquili' quizi queë' Dios len réjlë'li' Jesucristo, zoali' Éfeso. ² Rnabda'-në' Xuzru' Dios lenca' Xanru' Jesucristo uzá' ladxë'ë queëli' len gunë' ga soa dxi icj ládxi'dau'li'.

Rata' queëru' le nac queë' Dios Bö' La'y

³ Ral-la' cu'ru'-në' yöl-la' ba Dios, Xuzë' Xanru' Jesucristo. Le nacru' tuz len Cristo, Dios chbuzá' ladxë'ë queëru' yúgu'të le nac dxi'a qui yehua' yubá, le runë' ga rata' queëru' Dios Bö' La'y. ⁴ Zí'atël ca benë' yödzlyú ni, Dios gröczë' rë'u quië gáquiru' quizi queë' tsazxón len Cristo, gacru' bunách la'y queë' len gacru' gdu dxi'a lahuë' Lë'. ⁵ Dios bucözë' zí'atël si' lu në'ë rë'u ca zxi'nczë' tsazxón len Jesucristo, le bdzag ladxë'ë gac cni len le nac le gu'ncznë' gunë'. ⁶ Ral-la' cú'teczru'-në' Dios yöl-la' ba ni'a qui le buzá' ladxë'ë queëru', yugu' le bennzë' queëru' le nacru' tuz len Zxi'në', Nu na' nadxi'inë'. ⁷ Cristo böa'uë' rë'u cati' ni' gutië' uláz queëru' quië gac unít lahuë' rë'u Dios ca nac dul-la' nabága'ru'. Zxöntër nac le buzá' ladxë'ë queëru' Dios, ⁸ lë na' runntsquë' queëru' Lë'. Lu yöl-la' rac szxöni queë' len lu yöl-la' rejni'i queë' ⁹ benë' Dios le bucözë' queëru', bului'inë' rë'u lë na'

bgachi', le buzoaczë' zí'atël uschinë' lu në'ë Cristo.
¹⁰ Lë na' buzoaczë' Dios uschinë' cati' gza'a dza,
nac gunë' ga lac tuz, la'cuá' lu në'ë Cristo yúgu'të
le dë, le nacué' yehua' yubá len le nacué' yödzlyú
ni.

¹¹ Le nacru' tuz len Cristo, Dios gröczë' rë'u
zí'atël quië gaqui queëru' le naqui queë' Xuzru'
Dios, lë na' bucözë' queëru' ca nac le gu'ncznë'
Dios, Nu run yúgu'të ca rë'ncznë' Lë'. ¹² Cni benë'
Dios quië cu'ru'-në' yöl-la' ba ca nac yöl-la' yení'
queë', rë'u ni ruzxöni ládxi'ru'-në' Cristo zí'atël ca
yezica' bunách. ¹³ Lëzca' cni guc queëli'. Cati'
byönili' didza' gdu'të li, didza' dxi'a ca gac ularu',
gyéjlë'li' Cristo, ati' Dios buzóë' queëli' le nac bè'
nach' queë', buchizië' icj ládxi'dau'li' Dios Bö' La'y,
Nu na' gzxi' lu në'ë Dios gsölë'ë queëru'. ¹⁴ Le
zóalenë' rë'u Dios Bö' La'y, nac löz gaqui queëru'
le naqui queë' Xuzru' Dios cati' udx huöa'uë' rë'u,
rë'u na' chnáquiru' queë'. Cni nac quië gac yöl-la'
ba qui yöl-la' yení' queë'.

*Pablo rnabnë' Dios unödzjë' quegac bunách
ta'yejlë' Cristo yöl-la' rejni'i*

¹⁵ Qui lë ni na', cati' byönda' ca réjlë'li'-në' Xanru'
Jesús, len ca nadxi'ili' yúgu'të bunách queë' Dios,
ga rdxintë na'a dza ¹⁶ cutu ca' rusana' rëpa'-në'
Dios: Xclenu', ca nac queëli'. Rajneyda' lbi'ili'
cati' rulidza'-në' Dios. ¹⁷ Rnabda'-në' Dios queë'
Xanru' Jesucristo, naquë' Xuzru' náctërë' blau,
rnabda'-në' gsölë'ë queëli' Dios Bö' La'y, Nu runn
queëru' yöl-la' rejni'i len rulu'i rë'u ca nacczë'
Dios, quië gac gdu ca núnbë'ru'-në'. ¹⁸ Rnabda'-në'
Dios uzéjní'në' lbi'ili' lu icj ládxi'dau'li' quië gac

gnözili' ca nac le runru' löz, lë na' bulidzë' lbi'ili' quië uzi'li' xbey, len quië gnözili' ca nac yöl-la' tsahui' qui yehua' yubá le gaqui quegac nup náquigac queë' Dios, ¹⁹ lenca' quië gnözili' cati' zxön nac yöl-la' huac queë', le raclen rë'u ni réjlë'ru' Lë'. Yöl-la' huac zxön ni nac la' leyz na' bulu'ë lahui Dios ²⁰ cati' ni' buspanë' Cristo lu yöl-la' gut len benë' ga grö'ë cuit lë'ë Dios ga náctërë' blau ni' yehua' yubá. ²¹ Ni' rna bé'inë' nup ni' ta'ná bë' len nup ni' dë lu na'gac, len nup ni' nadél-li'gac yöl-la' huac, len nup ni' nacgac xan. Cristo náctërë' blau ca yúgu'të nup nadél-li'gac yöl-la' uná bë' yödzlyú ni len lu yödzlyú zi'a za'. ²² Dios budödë' lu në'ë Cristo yúgu'të le dë quië gna bé'inë' lei, len buzóë' Lë' quegac bunách queë' quië gaquë' Xanru' lu yúgu'të le naqui queëru'. ²³ Nacgac ca gdu ca nayá' nabanë' Cristo bunách queë', ati' raquë' gdu lu le nayá' nabanë' na'. Runczë' Lë' ga rac gdu yúgu'të le dë.

2

Nularu' le nadxi'inë' rë'u Dios

¹ Dios chbennë' queëli' yöl-la' na'bán gdu, zal-la' zí'atël gucli' ca bönni' natgac ni'a qui dul-la' nabága'li' len ni'a qui dö' bia'li'. ² Dza ni' benli' tuz ca tun bunách cunacgac tsahui' nacué' yödzlyú ni, len benli' ca gu'ni tu' xöhui', nu rna bë' lu bö'z len rugún dxin nup cutún ca rna xtidzë'ë Dios. ³ Lëzca' cni gucru' yúgu'tëru' rë'u, le benru' ca gzëz ládxi'ru' len ca bdzag ládxi'ru' lu yöl-la' bunáchz queëru'. Qui lë ni na' gbága'ru' dul-la' lahuë' Dios le ben ga gunë' rë'u zxguia' ca gunë' quegac yezica'

bunách. ⁴⁻⁵ Ni'r cati' ni' nacru' ca bönni' natgac ni'a qui dul-la' gbága'ru', Dios buspanë' rë'u lu yöl-la' gut tsazxõn len Cristo le buechi' ladxë'ë rë'u len bdxí'itsquinë' rë'u. Nulali' le zoa le buzá' ladxë'ë queëli' Dios. ⁶ Dios buspanë' rë'u tsazxõn len Cristo quië gunë' ga cõ'ru' tsazxõn len Lë' ga ni' rna bë'ë yehua' yubá. ⁷ Cni benë' Dios, bului'inë' bunách zi'a za'c ca nac yöl-la' tsahui' qui le buzá' ladxë'ë queëru', bsölë'ë queëru' Jesucristo, le nac bë' ca nadxí'itsquinë' rë'u. ⁸ Nulali' le zoa le buzá' ladxë'ë queëli' Dios le réjlë'li' Cristo. Buslë' lbi'ili', clëg le nacué' le nac dxi'a benli' lbi'ili', san le nac le runzë' Dios. ⁹ Nutu nu gac gun ba zxõn cuini le nulá, le cutu nulá le nacué' le nac dxi'a nun nu na'. ¹⁰ Le nacru' nac le nunczë' Dios. Le nacru' tuz len Jesucristo, buzóë' rë'u quië gunru' le nacgac dxi'a, le bucözë' zí'atël gunru'.

Rö' dxi icj ládxi'dau'ru' lahuë' Dios ni'a qui le benë' Cristo

¹¹ Gul-tsajnéy ca gucli' zí'atël. Gucli' bunách gza'a, len qui lë ni na' yugu' bönni' judío, bönni' na' ta'chuguë' lu xpëla'quë' le nac bë' náquicnë' queë' Dios, len nazí' laquë' bönni' narugu lu xpëla'quë', ta'në' queëli' nacli' bönni' cunarugu lu xpëla'quë'. ¹² Dza ni' nubíga'li' ga zoë' Cristo. Gucli' bönni' gza'a laugac bunách Israel, len cutu buzi'li' xbey didza' benë' tsutsu Dios le gzxi' lu në'ë gata' quegac bunách queë'. Gzoali' yödzyú ni, cuzóa le runli' löz, len cunúnbë'nili'-në' Dios. ¹³ Na'a, nacli' tuz len Jesucristo. Zí'atël nubíga'li' lbi'ili' zi'tu' ga zoë' Dios, san na'a nudxiguë'ë lbi'ili' gal-la'z Dios le gutië' Cristo uláz queëru'. ¹⁴ Lëczë' Cristo

runë' ga rō' dxi icj lādxi'dau'ru' lahuë' Dios. Lë' benë' ga guluhuöaquë' tuz bunách yugu' bönni' judío len yugu' bönni' gza'a, busulë' yöl-la' rley le bubíj lequë' chopl ca tu zö'ö. ¹⁵ Lë ni benë' Cristo cati' gutië' uláz queëru', busulë' yugu' zxba len yugu' le rna bë' nayujgac lu zxba quegac bunách judío, ati' chop cō' bunách na', bunë' tuz bunách cub, nup nacgac tuz len Lëczë'. Cni benë', glequi dxië' yöl-la' rley na'. ¹⁶ Le gutië' Cristo lë'i yag cruz, busulë' yöl-la' rley na', ati' chop cō' bunách na', bunë' lequë' ca tuz bunách len glequi dxië' icj lādxi'dau'quë' lahuë' Dios.

¹⁷ Cni guc, bulu' lahuë' Cristo len benë' lban qui didza' dxi'a ca rbequi dxië' yúgu'të bunách, lbi'ili' na' nacli' bunách gza'a len zoali' zi'tu' ga zoë' Dios, lenca' bunách judío nacué' gal-la'z. ¹⁸ Na'a, ni'a qui le benë' Cristo, gac gbíga'ru' lahuë' Xuzru' Dios, le zóalenë' rë'u la' Lëzczë' Dios Bö' La'y, zal-la' nacru' bunách judío o bunách gza'a. ¹⁹ Qui lë ni na', lbi'ili', bunách gza'a, cutur nacli' ca bunách zi'tu' zoali' tu luyú cunaqui queëli', san nabáblenli' bunách queë' Dios. Chnacli' di'a dza queë' Dios. ²⁰ Lbi'ili' nacli' ca tu yu'u zoa tsaz. Nacli' ca guiöj zxoagac lahui xlibi zö'ö, le gulucu'ë bönni' gbaz queë' Cristo len bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios, ati' Lëczë' Jesucristo naquë' ca guiöj blau qui xlibi zö'ö na'. ²¹ Gdutë yu'u na' le nacli' lbi'iczli' ryas lahui xlibi zö'ö na' nacczë' Cristo, nacué' tu'láp guiöj qui, quië gac tu gdau' la'y le nac tuz len Xanru'. ²² Lbi'iczli' nacli' tuz len Cristo Nu buzóa lbi'ili' quië gacli' ca tu yu'u ga na' yu'ë Dios, le zóalenë' lbi'ili' Dios Bö' La'y.

3

Naquë' Pablo huen lban qui didza' dxi'a laugac bunách gza'a

¹ Qui lë ni na', neda', Pablo, yu'a lidx guia le runa' lban queë' Jesucristo quië uzi'li' xbe', lbi'ili', bunách gza'a. ² Ráquida' chnőziczli' ca benë' Dios, budödë' lu na'a dxin runa' quië uzi'li' xbey le ruzá' ladxë'ë queëru'. ³ Dios bulu'ë lahui le bgachi' queë', len buzéjni'në' neda' ca nac. Ca nac lë ni chbuzuja' queëli' lu guich láti'dau'. ⁴ Cati' ulabli' lë ni, gúnbë'li' le réjni'da' ca nac le bgachi' ca nac queë' Cristo. ⁵ Dza ni'të nutu nu buzéjni'në' Dios ca nac le bgachi' na', san na'a, lu në'ë Dios Bö' La'y, chbulu'ë lahui Dios ca nac, bului'inë' yugu' bönni' gbaz la'y queë' len bönni' tu'ë didza' uláz queë'. ⁶ Cni rna lë na' bgachi': "Ni'a qui didza' dxi'a la'del-li' bunách gza'a tsazxón len bunách judío le naqui queë' Dios, luhuöaquë' ca tuz bunách, len luzi'ë xbey tsazxón len lequë' le gzxi' lu në'ë Dios unödzjë' quequë' le dzagquë' Jesucristo." ⁷ Dios buzá' ladxë'ë quia' le bennë' quia'. Lu yöl-la' huac zxön queë' benë' neda' huen lban qui didza' dxi'a queë'. ⁸ Nacra' cuidi'z ca yúgu'të bunách queë' Dios, san Lë' buzá' ladxë'ë quia' gaca' huen lban laugac bunách gza'a qui didza' dxi'a ca nac yöl-la' tsahui' queë' Cristo, le záqui'tsqi. ⁹ Dios budödë' lu na'a guna' ga láquibe'i yúgu'të bunách ca nac le buzoaczë' Dios dza ni'të, lë na' nac tu le bgachi' queë' Dios, Nu ben yúgu'të le rlé'iru'. ¹⁰ Cni guc, quië láquibe'i na'a gdu ca nac yöl-la' rejni'i queë' Dios yúgu'të nup ta'ná bë' len nup dë lu na'gac ni' yehua' yubá, cati' la'le'i ca nacgac

bunách queë' Cristo. ¹¹ Dios benë' lë ni, buschinë' lë na' buzoaczë' dza ni'të, le benë' lu në'ë Xanru' Jesucristo. ¹² Le nacru' tuz len Cristo, nazi'ru' latj gbíga'ru' lahuë' Dios, nacru' rugu ladxi' le réjlë'ru' Lë'. ¹³ Qui lë ni na' ráta'yua' lauli' cugác chop ládxi'li' nì'a qui le rzaca' rguì'a neda' quië gáclena' lbi'ili', le nac tu le uzi'li' xbey.

Ca nac yöl-la' nadxí'i queë' Cristo

¹⁴ Qui lë ni na' ruzechu zxiba' lahuë' Xuzë' Xanru' Jesucristo. ¹⁵ Ca lë' nazi' ca' lagac yúgu'të bunách queë', nup nacué' yehua' yubá len nup nacué' yödzyú ni. ¹⁶ Rnabda'-në' Xuzru' Dios, lu yöl-la' yení' záqui'tsqui queë' gunnë' queëli' yöl-la' huac queë' Dios Bö' La'y len gunë' ga gal-li' lu icj ládxi'dau'li'. ¹⁷ Rnabda'-në' Cristo soë' icj ládxi'dau'li' le réjlë'li' Lë'. Rnabda'-në' gunë' ga soali' tsaz lu yöl-la' nadxí'i queë', cutséaj bö' icj ládxi'dau'li' ca nadxi'ili'-në', ¹⁸ quië gac tséjni'li' tsaxxôn len yúgu'të bunách queë' Cristo ca nac yöl-la' nadxí'i queë', tsca ga rdxin ni'l len na'l, len dxi'l len xtsa'l. ¹⁹ Rnabda'-në' Dios gunë' ga gúnbë'li' yöl-la' nadxí'i na', le cugác gúnbë'ru' gdu ca nac, quië gdu soalen lbi'ili' gdu le nacczë' Dios.

²⁰ Na'a, yöl-la' ba Dios, Nu gac guntër ca gac gnabru' o ca gac sa' ládxi'ru', ugunë' dxin yöl-la' huac queë' lu icj ládxi'dau'ru'. ²¹ Gactecz queë' Dios yöl-la' ba laugac bunách queë' Cristo len lahuë' Lëczë' Jesucristo, na'a dza len yúgu'të dza zi'a za'c. Ca' gac.

4

Nunë' rë'u tuz Dios Bö' La'y

¹ Na'a, ráta'yua' lauli' neda', yu'a lidx guia ni le runa' lban queë' Cristo, rnabda' lbi'ili' gunli' gdu ca ral-la' lun nup bulidzë' Dios quië láquigac queë', ca na' bulidzë' ca' lbi'ili'. ² Gul-gác nōxj ladxi' len dxi'i ladxi'. Gul-cōz zxōn ladxi' len gul-güí' lādxi'li' lza'li' tuli' yetuli' lu yöl-la' nadxí'i queëli'. ³ Gul-güí' lādxi'li' gácteczli' tuz ca na' chnünë' lbi'ili' Dios Bö' La'y, gunli' cni lu yöl-la' rböz dxí'adau' queëli' le rutság lbi'ili'.

⁴ Tuz nac gdu ca nayá' nabanë' Cristo le dzagru' rë'u.

Tuzë' naquë' Dios Bö' La'y zóalenë' rë'u.

Tuz nac le runru' löz, lë na' bulidzë' rë'u Dios quië uzi'ru' xbey.

⁵ Tuzë' naquë' Xanru'.

Tuz le réjlë'ru'.

Tuz le bdilru' nis.

⁶ Tuzë' naquë' Dios Nu nac Xuzru' yúgu'tëru'.

Lë' rna bé'inë' yúgu'tëru' len rugunë' dxin yúgu'tëru' len rbözcë' Lë' lu icj lādxi'dau'ru' yúgu'tëru'.

⁷ Tu turu' nazi'ru' tu yöl-la' huac queë' Dios tsca nac le bennë' queëru' Cristo. ⁸ Nac cni ca na' nayúj lu guich la'y, rna:

Buëpë' yehua' yubá, rchë'ë zian bunách guladzun-gac.

Gdsië' quegac bunách le runnzë' quequë'.

⁹ ¿Bizxa rë'ni gna lë na' rna: “Buëpë”? Rusëdi rë'u bötjë' zi'al, bdxinë' dxi'l yödzyú ni. ¹⁰ Nu na' bötj nac la' leyz Nu na' buëp xtsa'tër ni' yehua' yubá quië gdu budzë'ë yúgu'të len le nacczë' Lë'.

¹¹ Cristocz bennë' qui queëru' yugu' yöl-la' huac queë':

Bë' latj la'quë' bönni' lacquë' gbaz queë'.
 Benë' ga tu'ë didza' uláz queë' Dios yela'quë'
 bönni'.
 Bsölë'ë yela'quë' bönni' tsjenquë' lban qui didza'
 dxi'a.
 Bucu'ë yela'quë' bönni' quië lun chi'ë bunách
 queë'.

Bucu'ë yela'quë' quië lusëdnë' bunách queë'.

¹² Cristocz bupë'ë cni bunách queë' quië gac lun
 xchinë', quië lun ga lac gdu nup nacgac ca gdu
 ca nayá' nabanë' Lë'. ¹³ Cni gac ga gdxintë dza
 huöacru' tuz yúgu'tëru' ca réjlë'ru' Cristo len ca
 núnbë'ru'-në' Zxi'në' Dios. Gacru' nal len huöacru'
 gdu ca naquë' Lëczë' Cristo. ¹⁴ Cutur gacru' ca
 bi'idau', ca nacgac nup na' tu'tsa'të ca tun, len
 nacgac ca tu le nachë' lu yegu, o ca tu le rchë'
 bíti'tëz bö' reycj, ta'zí' lu na'gac bíti'tëz didza' nu
 rusëdi lequë', nu na' rzi' ye'i lequë' len yöl-la' sina'
 qui len run ga ta'chixi ta'nignë'. ¹⁵ Na'a, rë'u ni, le
 nadxi'iru' lza'ru', ral-la' güi'ru' didza' le nac gdu'të
 li quië gac huöacru' gdu ca naquë' Cristo, len gacru'
 tuz len Lë', Nu nac Xani gdu ca nayá' nabanë' le
 nacru' rë'u. ¹⁶ Cristocz runë' ga rdzag dxi'a gdu
 ca nayá' nabanë' le nacru' rë'u, ati' gdu'të ca nayá'
 nabanë' na' naguel-la' tsazxön ni'a qui lë na' run
 tuz gdu ca nayá' nabanë'. Cati' runru' xchinru' tu
 turu' rë'u na' dzagru' gdu ca nayá' nabanë', gdu'të
 rzxön len rac gdu, ca na' zeaj racr gdu ca nadxi'iru'
 lza'ru'.

Yöl-la' na'bán cub napru' le nacru' tuz len Cristo

¹⁷ Uláz queë' Xanru' rëpa' lbi'ili' lë ni len rgu'a lei
 lu na'li', rnía': Cutur gunli' ca tun nup cunúnbë'gac
 Dios, nup na' ca ta'zá'z ládi'gac tun ¹⁸ len nachúl

nanitgac icj ládxi'dau'gac. Le nacque' cunözi len nazidque', cutu nazi'que' yöl-la' na'bán na' runnë' queëru' Dios. ¹⁹ Cutu ca' tu'tui'në'. Nudöd cuinquë' lu le cunác. Gdu ládxi'que' tunë' yúgu'të le cunác. ²⁰ Nup ni' gulusëdi lbi'ili' ca nac queë' Cristo, cutu ca' gulusëdi lbi'ili' gunli' ca tun bunách cni. ²¹ Le nac gdutë li byönili' ca nac queë' Cristo, len le nacli' queë' tu'sëdi lbi'ili' le nac gdutë li na' zoalen Jesús. ²² Gul-ná be'i yöl-la' bunáchz queëli' le gucli' zi'al, lë na' rnit ni'a qui yöl-la' rzë ládxi' queëli' le cunác le gzxi' ye'i lbi'ili'. ²³ Ral-la' huöacl' cub lu icj ládxi'dau'li' len lu bö' nacczli'. ²⁴ Ral-la' si'li' yöl-la' bunách cub le nunë' Dios ca nacczë' Lë' le ruluí' cuini le run ga runli' le nac dxi'a len le nac tsahui'.

²⁵ Qui lë ni na', cutur si' yë'li'. Yúgu'tëru' ral-la' güi'lenru' lza'ru' didza' le nacz, le dzagru' yúgu'tëru' gdu ca nayá' nabanë' Cristo.

²⁶ Chqui' hualeyli', cutu ral-la' gunli' dul-la'. Cutu leyli' xtsey. ²⁷ Cutu bi gunli' le güi' latj tu' xöhui' uxícj lbi'ili'.

²⁸ Nu bönni' rbanë' ral-la' usanë' yöl-la' gban queë' len tsazië' huen dxin quië gata' queë' bi unödzejë' quegac nup ta'yadzji.

²⁹ Cutu güi'li' didza' xöhui', san güi'li' didza' dxi'a, yugu' le laclen nu yöni len lun ga gac dxi'a qui nu na'. ³⁰ Cutu ushuí'nili' Dios Bö' La'y, le nac bë' náquili' queë' Dios le zóalenë' lbi'ili' Dios Bö' La'y, ati' gdxin dza udx uslé' lbi'ili' lu dul-la'.

³¹ Gul-cúa ladj lbi'ili' yöl-la' ruzxë'i len yöl-la' rdza'a len yöl-la' rley, len yöl-la' rdil-l didza' len yöl-la' rutság yudxi, len yúgu'të yöl-la' curle'i lza'li' dxi'a. ³² Ral-la' gacli' dxi'i ládxi' len huechi' ládxi'li'

lza'li' tuli' yetuli' len unít lauli' lza'li' tuli' yetuli', ca na' benë' Dios, bunít lahuë' lbi'ili' le nacli' tuz len Cristo.

5

Ca ral-la' lac nup nacgac zxi'në' Dios

¹ Le nacli' zxi'nczë' Dios ati' nadxi'inë' lbi'ili', gul-güi' ládxi'li' gacli' ca naquë' Lë'. ² Ca nac yúgu'të le runli', ral-la' gdx'i'ili' lza'li', ca na' benë' Cristo, bdx'i'inë' rë'u len budöd cuinë' lu yöl-la' gut uláz queëru', ben cuinë' ca böa' bëdx'dau' rudödiru'-ba' lahuë' Dios ni'a qui dul-la' nabága'ru'. Guquë' ca' ca tu le rla' zxix rdzag ladxë'ë Dios le rgu'ru' lu bcugu la'y queë'.

³ Le nacli' queë' Dios, cutu ca' gunli' le cunác, len cutu gunli' le cural-la' gunli', len cutu uhuídi'li'. Ni'r nutu nu gac bi gnë queëli'. ⁴ Cutu güi'li' didza' xöhui' o didza' cunác o didza' ca'z, yugu' le cural-la' gunli', san nacr dxi'a guiëli'-në' Dios: "Xclenu'." ⁵ Chnöziczli' cutu ca' tsazië' ga rna bë'ë Cristo tsazxön len Dios nitúë' bönni' runë' le cunác, o nu bönni' runë' le cural-la' gunë', o bönni' ruhuidi'në'. Nu na' ruhuidi' nac ca nu rij ladxi' bdau' guiöj bdau' yag. ⁶ Cutu güi'li' latj nu si' ye'i lbi'ili' len didza' cunác. Ni'a qui dul-la' cni Dios gunë' zxguia' nup cutún ca rna xtidzë'ë. ⁷ Cutu ca' gunli' tuz bunách cni.

⁸ Zí'atël gzoali' ga chul xöhui', san na'a zoali' lu yení', le nacli' tuz len Xanru'. Gul-gác ca bunách qui yení', ⁹ le run yení' na' ga gacru' dxi'i' ladxi' len ga güi'ru' didza' le nac gdu'të li, len ga gacru' tsahui'. ¹⁰ Gul-güi' ládxi'li' gnözili' le rdzag ladxë'ë Xanru'. ¹¹ Cutu gútsa'li' nup tun le cunác, lë na'

tunë' ga chul xöhui', san gul-bíj ga lna' yugu' lë na' tunë'. ¹² Utui'ru' güi'ru' didza' ca nac le tun bagachi'z bunách. ¹³ Cati' bi ubijru' ga lna', gac bë' yúgu'të tsca nacgac, le gun le nac yení' ga gac bë' yúgu'të. ¹⁴ Qui lë ni na' nayúj lu guich lë na' rna:

Bubán, li' na' rasiu'.

Gyas ladj nup natgac.

Cristo uzéni'ë quiu'.

¹⁵ Gul-yú cuinli' ca runli'. Cutu gacli' curejni'i, san gul-gác bunách ta'yejni'i. ¹⁶ Gul-sí' xbey latj dë queëli' le chzoaru' dza curác dxi'a queëru'. ¹⁷ Cutu gacli' cunözi. Gul-güi' ládxi'li' tséjni'li' le rë'nnë' Xanru' gunli'. ¹⁸ Cutu súdxili', le gun yöl-la' rzudxi ga nitli' tsaz. Gul-güi'tsca latj gna bé'inë' lbi'ili' Dios Bö' La'y. ¹⁹ Gul-güi'len lza'li' didza' tuli' yetuli' ugunli' dxin yugu' le rul-l lëgac salmo, len yugu' le rul-l yöl-la' ba Dios, len yugu' le rul-l nagu'ë icj ládxi'dau'ru' Dios Bö' La'y. Gdu ládxi'ru' ral-la' gul-lru' queë', cu'ru'-në' Dios yöl-la' ba. ²⁰ Gul-gún dxin lë' Xanru' Jesucristo, len gul-guiëtecze' Xuzru' Dios: Xclenu', ca nac yúgu'të.

Ca ral-la' gunru' quegac di'a dza queëru'

²¹ Gul-gún ca rna xtidza' lza'li' tuli' yetuli' quië cni gunli'-në' Dios zxön.

²² Lbi'ili', ngul, gul-gún ca rna xtídza'quë' bönni' qui queëli', ca na' ral-la' gunli' ca rna xtidzë'ë Xanru'. ²³ Cni ral-la' gunli', le rna bé'inë' ngul bönni' ca na' runë' Cristo, rna bé'inë' bunách queë'. Cristo naquë' ca' Nu ruslá bunách queë', nup na' dzaggac gdu ca nayá' nabanë' Lë'. ²⁴ Ca na' tun ca rna xtidzë'ë Cristo bunách queë', lëzca' cni ral-la'

lunnu ngul ca rna xtídza'quë' bönni' qui queëcnu ca nac yúgu'të le rac.

²⁵ Lbi'ili', bönni', ral-la' gdxi'ili'-nu ngul qui queëli' ca na' Cristo nadxi'inë' bunách queë' len budöd cuinë', gutië' uláz quequë'. ²⁶ Cni gutië' Cristo quië bubijë' quizi queë' Dios bunách queë' na', ati' nayargac tu lu nis le nac xtídzë'ë. ²⁷ Gutie' uláz quequë' quië gac uschinë' lequë' lahuë' Dios, nacquë' ca tu lari' lach, cutu nua' bösj le ni'aj, len cutu naxú'n, len cutu zoa nitú le run ditj lei, san runë' ga lacquë' gdu dxi'a, nutu nu gac bi gnë quequë'. ²⁸ Ral-la' gdxi'ili'-nu ngul qui queëli' ca na' nadxi'i cuinli'. Nu bönni' nadxi'inë'-nu ngul queë', nadxi'i cuinë'. ²⁹ Nutu nu bönni' runi zi' cuinë', san rugagu len run chi'i cuinë', ca runë' ca' Cristo le rúnlenë' bunách queë', ³⁰ nup dzaggac gdu ca nayá' nabanë', ati' rë'u ni dzagru' gdu ca nayá' nabanë' Lë'. Náquiniru' xpëlë'ë len dxit queë'. ³¹ Lëzca' cni nayúj lu guich la'y, rna: "Qui lë ni na' bönni' ral-la' uca'në' xuz xnë'ë quië tsajsóalenë'-nu ngul queë', ati' groptë' luhuöaquë' tuz." ³² Lë na' nayúj lu guich ni rulu' lahui tu le nac gdutë li, ati' neda' ráquida' rui' didza' ca' ca nac queë' Cristo len bunách queë' na'. ³³ Lëzca' rui' didza' ca nac queëli'. Yúgu'tëli' lbi'ili', bönni', ral-la' gdxi'ili'-nu ngul qui queëli' ca na' nadxi'i cuinli', ati' ral-la' lunnu ba la'n bönni' qui queëcnu ngul.

6

¹ Lbi'ili', bi'idau', ral-la' gunli' ca rna xtídza'quë' xuz xna'li' quië cni gunli' ca rna xtídzë'ë Xanru'. Le nac tsahui' ral-la' gunli'. ² Zxba na' benë' zi'al Dios le nachë' tu le gzxi' lu në'ë Dios gunë', nac

lë na' rna: “Ben ba la'n xuz xna'u, ³ ati' gac dxi'a quiu' len xtsey su' gbanu' yödzlyú ni.”

⁴ Lbi'ili', xuz, cutu gun leyli' zxi'nli', san gul-scúl-cbi', gut quinclli'-bi' len usédicli'-bi' ca rdzag ladxë'ë Xanru'.

⁵ Lbi'ili', nul-li' nacli' bönni' nadá'ugac, gul-gún ca rna xtídza'quë' xanli' luyú ni gdu ládxi'li', gunli' lequë' ba la'n lu yöl-la' radxi queëli', gunli' xchinquë' ca ral-la' gunli' xchinë' Cristo. ⁶ Gul-gún xchinquë', clëgz cati' ni' tu'yüë' lbi'ili' quië urujli' dxi'a lauquë', san gdu ládxi'li' gul-gún xchinquë' ca rdzag ladxë'ë Dios, ca na' ral-la' gunli' xchinë' Cristo. ⁷ Gdu ládxi'li' gul-gún xchinquë', ati' cni gac, gunli' xchinë' Xanru' len clëgz xchingac bunách. ⁸ Nöziczli' ca gunë' Xanru'. Gunnë' qui queëru' tsca nac le dxi'a runru' zal-la' nadzanru' o zal-la' nacru' bönni' nadá'ugac.

⁹ Lbi'ili', nacuá' queëli' bönni' nadá'ugac, gul-gún dxi'a cni quegac huen dxin queëli' na', cutu uzeyli' ba nadx lequë'. Gul-tsajnéy ca nac queëli', yu'uli' lu në'ë Xanru' zoë' yehua' yubá la' tuz ca nac quequë', ati' Lë' cutu rutsë'ë ca runë' qui queë bunách.

Runnë' queëru' Dios le tun chi'i rë'u

¹⁰ Na'a, böchi' lza'adau', gul-gác tsutsu le nacli' tuz len Xanru', zoalen lbi'ili' yöl-la' huac zxön queë'. ¹¹ Gul-gún chi'i cuinli', ugunli' dxin yugu' le runnë' queëru' Dios, le tun chi'i rë'u, quië gac soali' tsutsu cati' guë'ni si' bë' lbi'ili' tu' xöhui'. ¹² Cutu rdíl-lenru' bunách náquicni bëla' len dxit, san rdíl-lenru' yöl-la' uná bë' quegac bö' xöhui' ta'dá lu bö'z, dzaggac nup ta'ná bë', len nup

nadél-li'gac yöl-la' uná bē', len nup dē lu na'gac,
nacuá' yödzyú ni ga nac chul xōhui'. ¹³ Qui lē ni
na',

Gul-sí' yúgu'tē le runnē' queēru' Dios, le tun chi'i
rē'u, quiē cati' gdxin queēru' dza ni' lac le
nacgac xōhui', gac gua' glenli', len cati' udx
gunli' cni, uga'nli' tsutsu.

¹⁴ Gul-zóa tsutsu.

Gul-sí' le nac gdxutē li, le gac queēli' ca tu guid guga'
lē'li'.

Gul-gác tsahui', le gun chi'i lbi'ili' le nac tsahui' ca
run tu lari' yōdx run chi'i lchu'ē bōnni' rijē'
gdil-l.

¹⁵ Gul-zóa sina' quiē gunli' lban qui didza' dxi'a le
rbequi dxi icj lādxi'dau'ru' lahuē' Dios, ca
na' ruzóa cuinē' sina' rdē'ē lōlē' bōnni' rijē'
gdil-l.

¹⁶ Le nac blau, yöl-la' rejlē' queēli' Cristo gac queēli'
ca tu le nac tsutsu uzēli' lauli', cui gál-la'-li'
yugu' le usán tu' xōhui', le nacgac ca yag
uxiti' zoa gui' láhuigac.

¹⁷ Yöl-la' ruslá gac queēli' ca tu lu'u guia le gun chi'i
icjli'.

Xtidzē'ē Dios gac queēli' ca tu guia tuchi' le runnē'
queēru' Dios Bō' La'y, utíl-lenru' le nac
xōhui'.

¹⁸ Gul-gún yúgu'tē lē ni len gul-lidzē' Dios,
gnábili'-nē' gáclenē' lbi'ili'.

Gul-lídzteczē' Dios, zóalenē' lbi'ili' Dios Bō' La'y.
Quiē gunli' cni, ral-la' uspán lādxi'li' len cuhuōa
lādxi'li', gnábili'-nē' Dios gáclenē' nup náquigac
queē'. ¹⁹ Gul-lidzē' Dios, gnábili'-nē' gáclenē' ca'
neda', gunnē' quia' didza' cati' ral-la' gu'a didza',

len gunë' ga gaca' rugu ladxì' cati' guna' lban
quië uzéjni'da' bunách ca nac le bgachi' qui didza'
dxi'a. ²⁰ Dios budödë' lu na'a didza' dxi'a na' quië
guna' lban qui, ati' le bena' cni yu'a lidx guía
ni. Gul-lidzë' Dios chqui'nu', gnábili'-në' gunë' ga
gaca' rugu ladxì' quië guna' lban qui didza' dxi'a,
ca ral-la' guna'.

Ruúdx didza' bë'ë Pablo

²¹ Tíquico, böchi'ru' na' nadxí'iru'-në', len runë'
xchinë' Xanru' gdu ladxë'ë, quíxjöi'në' lbi'ili' gdu
ca rac quia' len ca runa' neda' ni. ²² Qui lê ni
na', gsöla'a-në' queëli' ati' ului'inë' lbi'ili' ca rac
queëtu', ati' cni utipë' ladxì'li'.

²³ Rnabda'-në' Xuzru' Dios lenca' Xanru' Jesu-
cristo gunë' ga soa dxi icj ladxì'dau'li', len gata'
queëli' yöl-la' nadxí'i le dzag yöl-la' rejlë' queëli'
Cristo, yúgu'tëli' na' nacli' queë'. ²⁴ Le ruzá' ladxë'ë
queëru' Dios gac queëli', yúgu'tëli' na' nadxì'ili'-në'
Xanru' Jesucristo, nac gdu yöl-la' nadxí'i queëli'
Lë'. Ca' gac.

Didza' cub rucá'n tsahui'
New Testament in Zapotec, Southern Rincon
(MX:zsr:Zapotec, Southern Rincon)

copyright © 1992 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Zapotec, Southern Rincon

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Zapoteco, Rincón Sur [zsr], Mexico

Copyright Information

© 1992, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Zapotec, Southern Rincon

© 1992, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

7feac3cb-fa00-54f1-b2be-b4d6aa29755b